
Divocí koně nejen v Milovicích. Když se pokus osvědčí, můžou „sekat“ i jinde

---

Divocí koně by nemuseli být jen v Milovicích. Když se pokus osvědčí, můžou „sekat“ i jinde

Na tom, jak vypadala dávná evropská, potažmo česká krajina a jak její podobu ovlivňovali býložravci, dnes vědci nejsou schopni se shodnout. Jedna skupina tvrdí, že velcí kopytníci pomáhali udržovat v krajině rozsáhlé bezlesé plochy, druhá s nimi nesouhlasí. Jak je to v České republice dnes, ve své malé outdoorové „laboratoři“ v Doupovských horách studuje Mgr. Eva Horčíčková, doktorandka [Přírodovědecké fakulty UK](#). Ta se zapojila i do projektu, v rámci kterého se z Velké Británie zkušebně přestěhovalo do středočeských Milovic zatím 14 klisen divokých koní, aby zde pracovaly jako „živé sekačky“.

Hlavním tématem vědeckého zájmu Evy Horčíčkové je vliv velkých savců na druhovou rozmanitost vegetace volné přírody. Svůj výzkum směřuje na oblast Doupovských hor, což je z pohledu ekologů výjimečné území, protože je relativně neporušeno činností člověka, jehož vstupu brání armáda, která oblast používá jako svůj výcvikový prostor.

V Doupovských horách přírodovědci zaznamenali vysoké stavy jelenů a divokých prasat. A právě to, jakým způsobem ovlivňují vegetaci v tomto koutě republiky, Evu Horčíčkovou zajímá. Takový výzkum však vědec neprovede během několika týdnů, Eva do své „doupovské laboratoře“ jezdí už několik let.

„Prase divoké je rozšířeno na všech kontinentech a všude je vnímáno jako škůdce, jako zvíře, které narušuje pole nebo něco ničí. Tento živočich je přitom velmi důležitý činitel diverzity trávníků. Na místě, kde rylo, pět let poté zaznamenáváme větší různorodost rostlinných druhů než v okolí, jež prase nenarušilo,“ podotkla Eva Horčíčková.

Na začátku celého procesu tedy stojí stádo divočáků, které svými rypáky pátrá po tom, co by v zemi našlo dobrého k snědku, za pár let se pak místo promění v druhově rozmanitou oblast, jež není bohatá jen na rostlinné, ale také živočišné druhy. Přehršel rostlin totiž láká různé bezobratlé živočichy a ti jsou zase lákavým pamlskem pro ptáky atd. Na takovém kousku krajiny lze tedy dobře ukázat, jak dokonalý systém příroda vytvořila a jak celistvě funguje. Ukazuje to také, že v přírodě žádná akce nezůstane bez reakce. V této souvislosti proto přírodovědci vždy s varovným prstem upozorňují na jakékoli nepromyšlené zásahy do krajiny, které někdo uskuteční třeba i s dobrým úmyslem.

Z toho důvodu Eva Horčíčková ocenila snahu Dalibora Dostála, vedoucí osobnosti společnosti [Česká krajina](#), který přišel s nápadem vrátit do tuzemské přírody velké kopytníky, již zde žili před stovkami let. Protože sám není přírodovědec, obrátil se na odborníky z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a z Univerzity Karlovy, tedy právě i na Evu Horčíčkovou, aby společně našli nejvhodnější způsob, jak na to.

Nejprve se uvažovalo o praturech, kteří z evropské krajiny zmizeli v první polovině 17. století. To však vědci rychle zamítlí, protože dnes neexistuje žádný živočich, z nějž by šel pratur bezpečně vyšlechtit. Odborníky prosazovaného zubra, který dnes žije volně například v sousedním Polsku, zase zatrhla armáda, v jejíž prostorech se zvířata měla vypouštět. Nakonec zvítězil potomek divokého koně, tzv. exmoorský pony. Čtrnáct klisen (v létě by měli přibýt do skupiny

i samci) našlo nový domov nedaleko obce Milovice v oblasti někdejšího vojenského prostoru. Nejde však o vrácení zvířat do volné přírody v pravém slova smyslu, koně budou trvale žít za ohradníkem v místě, jež po odchodu armády zůstalo odlesněno a které by koně měli svým spásáním udržovat v tomto stavu.

„Vyzkoušíme, jak tam zvířata fungují. Dlouhodobě budeme monitorovat vegetaci a sledovat diverzitu místa. Celá oblast poměrně mohutně zarůstá třtinou křovištní, která se u nás chová invazně a potlačuje diverzitu. V České republice se teď hodně rozmáhá a působí problémy. Doufáme, že s tím koně něco udělají. Oproti domácím zvířatům nejsou tak ‚mlsní‘, měli by to žrát,“ podotkla Eva Horčíčková.

Pokud se přítomnost koní v Milovicích osvědčí, je možné, že se ohrady s „živými sekačkami“ rozšíří i na další místa v republice. Podle Evy Horčíčkové však není pravděpodobné, že by se koně do tuzemské přírody vrátili úplně volně.

„Přece jen to jsou dost vzácní živočichové,“ pokyvovala hlavou mladá vědkyně, která odjela čerpat nové zkušenosti do Dánska do týmu profesora Jense-Christiana Svenninga, jenž se mj. tématem proměn vegetace v krajině zabývá.

„Doufáme, že se nám podaří společně vytvořit souhrnnou studii o vlivu zvířat na vegetaci v různém typu prostředí, což by bylo obecně využitelné pro rewildingové aktivity (*vypouštění živočichů do volné přírody, pozn. red.*) v různých oblastech. Byla bych ráda, aby do budoucna vznikla platforma, kde by se vědecká komunita setkávala s lidmi, kteří chtějí zvířata do volné přírody vypouštět,“ plánovala před svým odjezdem na sever Evropy.